

Uroczystość 20-lecia Wspólnej Organizacji INTEROCEANMETAL Szczecin, 28.05.2007

Iwona Barbara Litwin*



Wspólna Organizacja INTEROCEANMETAL — IOM (*Interoceanmetal Joint Organization*) już od 20 lat dba o interesy Polski w działaniach Międzynarodowej Organizacji Dna Morskiego ONZ (*International Seabed Authority — ISA*). W dniu 28 maja br. dyrektor generalny *Interoceanmetal* Ryszard Kotliński oraz przewodniczący Rady *Interoceanmetal*

Orfey Petkow, w imieniu Rady IOM i Pełnomocnego Przedstawiciela RP — kraju siedziby IOM — wiceministra środowiska Mariusza-Oriona Jędryska, zaprosili gości na uroczystą sesję poświęconą 20-leciu powstania IOM.

O godzinie 11.00 w Sali Senatu Akademii Morskiej w Szczecinie wiceminister środowiska prof. dr hab. M-O. Jędrysek uroczystie otworzył jubileuszową sesję. Minister Jędrysek powitał gości szczególnych spotkania: ambasadora Satya N. Nandana — pełniącego funkcję sekretarza generalnego Międzynarodowej Organizacji Dna Morskiego, dr. Karola Karskiego — przewodniczącego Sejmowej Komisji do spraw Unii Europejskiej, pana Marcina Sychowskiego — wicewojewodę zachodniopomorskiego, pana Jana Krawczuka — wicemarszałka województwa zachodniopomorskiego, pana Krzysztofa Nowaka — zastępcę prezydenta miasta Szczecina oraz przedstawicieli państw-członków organizacji i wszystkich przybyłych gości.

Następnie Dyrektor Generalny IOM wyraził szczególną radość z obecności na jubileuszowej uroczystości rektorów Akademii Morskiej i Uniwersytetu Szczecińskiego oraz przedstawicieli Uniwersytetów: Poznańskiego, Toruńskiego i Wrocławskiego, Geofizyki Toruń, Instytutu Oceanologii, a także Państwowego Instytutu Geologicznego.

Jestem bardzo zaszczycony — mówił profesor Kotliński — *pełniąc funkcję dyrektora generalnego IOM — że mogę dzisiaj razem z państwem uczestniczyć w uroczystej sesji poświęconej 20-leciu powstania Wspólnej Organizacji INTEROCEANMETAL. W kwietniu 1987 r. przedstawiciele rządów siedmiu krajów podjęli decyzję o powołaniu IOM w celu prowadzenia prac poszukiwawczych i rozpoznawczych, przygotowujących do przemysłowego zagospodarowania oceanicznych konkracji polimetalicznych, a Szczecin został wybrany na siedzibę IOM* — dodał.

W dalszej części wystąpienia Dyrektor Generalny *Interoceanmetal* przybliżył zebranym historię działalności IOM. Oto kilka wybranych faktów: w latach 1988–1990 zostały przeprowadzone geologiczne i geofizyczne badania na Oceanie Spokojnym, we wschodniej części pola Clarion-Clipperton na obszarze o powierzchni 540 tys. km². Podczas 13 rejsów został wydzielony najbardziej perspektywiczny obszar złożowy (300 tys. km²). Na podstawie uzyskanych wyników badań i informacji Komisja Przygotowawcza Międzynarodowej Organizacji Dna Morskiego i Międzynarodowy Trybunał Prawa Morza ONZ w 1991 r.

przyznali IOM działkę wydobywczą (150 tys. km²) i status inwestora pionierskiego.

Wspólna Organizacja INTEROCEANMETAL nie istniałaby — mówił dyrektor Kotliński — *bez ważnych międzynarodowych wydarzeń: powstanie Konwencji Prawa Morza (1982 r.), po ratyfikacji konwencji jej wejście w życie (1994 r.) i na podstawie jej zapisu utworzenie w 1996 r. Międzynarodowej Organizacji Dna Morskiego ONZ (ISA). Korzystając ze sposobności* — kontynuował Dyrektor Generalny IOM — *pragnę wyrazić wdzięczność pierwszemu i obecnemu sekretarzowi generalnemu ISA, panu Satya N. Nandanowi, za znaczący wkład w pracach na rzecz tworzenia prawa morza i za obecność na jubileuszowej uroczystości w Szczecinie.*

Nowy etap działalności IOM w charakterze inwestora — kontynuował Dyrektor Generalny *Interoceanmetal* — *nastąpił w 2001 r. w chwili podpisania kontraktu z ISA na 15-letni plan eksploracji złoża. Po wykonaniu kontraktu — zaznaczył profesor Kotliński — IOM uzyskał wyłączne prawo do 25-letniej eksploatacji na przyznanym nam bogatym w konkracje polimetaliczne obszarze (75 tys. km²), znajdującym się na dnie Oceanu Spokojnego, w strefie Clarion-Clipperton.*

Z kronikarskiego obowiązku należy powiedzieć o ogromie pracy badawczej, jaki należy wykonać, aby uzyskać status *inwestora*. Dotychczas zaledwie siedem państw: Francja, Japonia, Chiny, Korea Południowa, Rosja, Indie i Niemcy uzyskały podobny status. Niemcy, których działka przylega do wschodniej części pola IOM, uzyskały status inwestora pionierskiego w 2006 r. Wiodący udział Polski w badaniach oceanicznych i pracach ISA został dostrzeżony — na siedzibę IOM wybrano Szczecin, a dyrektorem generalnym przedsiębiorstwa jest Polak.

W dalszej części wystąpienia profesor Kotliński przedstawił wyniki badań i pracy dokumentacyjnej, wykonanej przez organizację w przeciągu ostatnich 5 lat. Prowadzone prace dotyczyły efektywnego opracowania technologii wydobywania złóż, przy zachowaniu warunków ochrony środowiska, jak również ekonomicznej analizy opłacalności wydobywania złóż i metod odzyskania metali z konkracji.

Następnie Dyrektor Generalny *Interoceanmetal* podkreślił kluczową rolę krajów członkowskich organizacji (Bułgarii, Czech, Kuby, Polski, Rosji i Słowacji), których roczne składki wnoszone z budżetu każdego z państw finansują działalność IOM.

Dyrektor Kotliński wyraził również swoją wdzięczność wszystkim współpracującym z przedsiębiorstwem, którzy przyczynili się do sukcesów w działalności organizacji. Dyrektor Generalny IOM podziękował wszystkim zebranym za przybycie na jubileuszową sesję i życzeniem na przyszłe wspólne spotkanie z okazji pierwszej produkcji odzyskanego z dna oceanicznego manganu, niklu, miedzi i kobaltu — zakończył wystąpienie.

Następnie głos zabrał ambasador Satya N. Nandan, wyrażając radość z uczestniczenia w jubileuszowej uroczystości oraz gratulując IOM wytrwałości pomimo zmian polityczno-ekonomicznych, które dokonały się w ciągu ostatnich dwudziestu lat na świecie. Sekretarz Generalny

*Państwowy Instytut Geologiczny, ul. Rakowiecka 4, 00-975 Warszawa; iwona.litwin@pgi.gov.pl

ISA mówił o partnerskich relacjach, jakie łączą Wspólną Organizację INTEROCEANMETAL z Międzynarodową Organizacją Dna Morskiego ONZ.

Ambasador Nandan przypomniał, że kontrakt pomiędzy IOM a ISA na 15-letni plan eksploracji złoża został podpisany w 2001 r. i oznajmił, że z przyjemnością zaznajomił się ze sporządzonym przez przedsiębiorstwo raportem 2001/2006 i przygotowanym programem działań na kolejne 5 lat, który oczywiście został zatwierdzony.

Korzystając z okazji — mówił Sekretarz Generalny ISA — pragnę wyrazić swoją wdzięczność Radzie IOM i sterującemu organizacją Dyrektorowi Generalnemu za owocną współpracę z International Seabed Authority w mijających 20 latach. Składam szczególne podziękowania — kontynuował ambasador Nandan — dyrektorowi generalnemu Ryszardowi Kotlińskiemu za jego profesjonalizm we współpracy i olbrzymi wkład w działaniach na rzecz IOM.

W dalszej części wystąpienia Sekretarz Generalny ISA mówił o nowym wyzwaniu, jakim jest eksploatacja minerałów z głębokowodnych stref oceanicznych. *Oceaniczne zasoby są alternatywną rezerwą złóż w perspektywie wyczerpania się surowców naturalnych i zasobów złóż lądowych — dodał. Już obecnie wydobywany jest gaz ziemny, ropa naftowa i metale ze stref płytkowodnych. W miarę technologicznego rozwoju i wzrostu cen metali — przewiduje ambasador Nandan — również głębokowodna eksploatacja stanie się realna i ekonomicznie konieczna, a wymierne korzyści z wydobywania będą miały przede wszystkim te państwa, które odpowiednio wcześniej zaangażowały się w prace badawcze i podpisały kontrakt z ISA na wydobywanie złóż leżących na dnie oceanów.*

Rynkowy wzrost cen metali i ciągle rosnące na nie zapotrzebowanie — kontynuował sekretarz generalny ISA — powodują, że mimo dużych kosztów wydobywania są już prekursorzy pozyskiwania cennych minerałów z oceanicznych głębin, np. australijskie konsorcjum Nautilus Mineral Inc. rozpoczęło eksploatację złóż na wodnym terytorium Papui Nowej Gwinei. To konsorcjum — mówił ambasador Nandan — działa we współpracy z wiodącymi firmami wydobywczymi na lądzie, takimi jak: Barrick Gold, Epion Holdings, AngeloAmerican PLC, Teck Caminco i Jan De Nul Company, które planują rozpocząć przemysłową eksploatację podmorskich złóż przed końcem 2009 r. Jeśli działalność Nautilus Mineral Inc. zakończy się sukcesem, będziemy świadkami początku eksploatacji bogatych w surowce den mórz i oceanów — dodał.

Warto w tym miejscu odnotować informację z 2006 r. o znalezisku z dna morskiego niedaleko Papui Nowej



Ryc. 1. Wystąpienie dyrektora generalnego IOM Ryszarda Kotlińskiego na uroczystej sesji poświęconej 20-leciu powstania *Interoceanmetal*. Fot. I.B. Litwin

Gwinei — efekcie pracy geologów — którzy wydobyli gład zawierający tak cenne metale jak złoto i miedź.

Na zakończenie Sekretarz Generalny ISA złożył swoje podziękowania Ministrowi Środowiska i Rządowi Polskiemu za przemiłą gościnę. *Składam swoje szczególne podziękowania — mówił ambasador Nandan — prof. dr. hab. Mariuszowi-Orionowi Jędryskowi, obecnemu prezydentowi Rady ISA, za zaproszenie mnie do Polski z ramienia Ministra Środowiska.* Sekretarz Generalny ISA podkreślił swoje uczestnictwo w Uroczystym Spotkaniu Geologów w siedzibie KGHM Polska Miedź SA w Lubinie (Prz. Geol. nr 7/2007 str. 540). *Pasowano mnie na górnika Polskiej Miedzi i spolonizowano mnie nadając mi polskie imię — pochwalił się wszystkim ambasador Nandan.* Podsumowując wystąpienie Sekretarz Generalny ISA jeszcze raz złożył serdeczne gratulacje IOM — ze szczególnym podkreśleniem Rady IOM — z okazji 20. rocznicy powstania *Interoceanmetal*. *Pragnę również złożyć gratulacje wszystkim partnerom współpracującym z IOM w realizacji tego kreatywnego zadania oraz życzyć Interoceanmetal samych sukcesów na przyszłość.*

Na zakończenie sesji głos zabrali pozostali goście, podkreślając olbrzymie znaczenie dla działalności Wspólnej Organizacji INTEROCEANMETAL oraz składając gratulacje i życzenia owocnej pracy i samych sukcesów na przyszłość.

Jubileuszowa sesja była doskonałą okazją do wręczenia pamiątkowych medali przedstawicielom instytucji i dostojnym gościom. Dyrektor Kotliński dziękował w ten sposób za stałą pomoc i za wytrwałość w życzliwości do *Interoceanmetal* przez całe 20 lat.

Serwis fotograficzny na str. 614



Ministerstwo Środowiska

przeгляд **GEOLOGICZNY**

PISMO INFORMACYJNE PAŃSTWOWEJ SŁUŻBY GEOLOGICZNEJ



interoceanmetal
JOINT ORGANIZATION



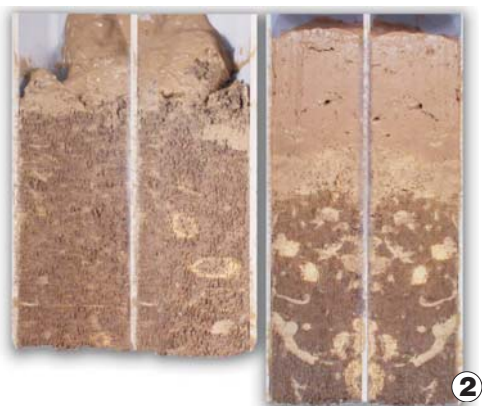
TOM 55 • NR 8 (SIERPIEŃ) • 2007

Cena 12,00 zł
(w tym 0% VAT)

Indeks 370908
ISSN-0033-2151

Zdjęcie na okładce: Przekrój konkrecji z jądrem bazaltowym, wydobytej z dna Oceanu Spokojnego. Fot. IOM (patrz str. 623)

**Uroczystość 20-lecia Wspólnej Organizacji INTEROCEANMETAL
Szczecin, 28.05.2007 (patrz. str. 623)**



Ryc. 1. Konkrecje *in situ* — pole Clarion-Clipperton, strefa przyrównikowa Oceanu Spokojnego

Ryc. 2. Osady krzemionkowe w warstwie powierzchniowej z widocznymi śladami bioturbacji

Ryc. 3. Próbnik skrzynkowy do poboru osadów

Ryc. 4. Różne formy konkrecji i ich przekroje

Ryc. 5. Sonda CTD do poboru próbek wody. Wszystkie fot. archiwum IOM

